

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Біологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 «Біологія»
галузі знань 09 Біологія

Кваліфікація: Біолог

Обсяг освітньої програми 240 кредитів ЄКТС

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ **Н. В. Скотна**

(протокол № ___ від _____ 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2020 р.

Ректор _____ Н. В. Скотна

(наказ № ___ від _____ 2020 р.)

Дрогобич 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«Біологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю «091 Біологія»

галузі знань 09 Біологія

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою біології та хімії

Протокол № ____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри _____ С.С. Монастирська

Вченою радою біолого-природничого факультету

Протокол № ____ від _____ 2020 р.

Голова вченої ради _____ С.Я. Волошанська

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу

_____ Ю.Ю. Скварок

« ____ » _____ 2020 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ В.Л. Шаран

« ____ » _____ 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі 09 «Біологія» спеціальності 091 «Біологія».

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою у складі:

1. Клепач Г.М. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та хімії, керівник робочої групи (гарант освітньої програми);
2. Павлишак Я.Я.- кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та хімії;
3. Дрозд І.Ф. – кандидат сільськогосподарських наук, ст. викладач кафедри біології та хімії;
4. Ковальчук І.І. – доктор ветеринарних наук, завідувач лабораторії екологічної фізіології та якості продукції Інституту біології тварин Національної академії аграрних наук України;
5. Біла В.В. – здобувач вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю 091 біологія, староста Б-12М

Зовнішні рецензенти освітньо-професійної програми:

1. Іскра Р.Я., доктор біологічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту біології тварин НААН.
2. Гнатуш С.О., кандидат біологічних наук, завідувач кафедри мікробіології Львівського національного університету імені Івана Франка, професор.

1. Профіль освітньої програми «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, біолого-природничий факультет, кафедра біології та хімії, анатомії фізіології та валеології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з біології. Біолог
Офіційна назва освітньої програми	Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки і 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія. Україна. Сертифікат: НД № 1490705. Термін дії сертифіката до 1 липня 2027 р.
Цикл/рівень	<i>HPK</i> України – 7 рівень, <i>QF-LLL</i> – 6 рівень, <i>FQ -EHEA</i> – перший цикл
Передумови	Наявність атестату про середню освіту Сертифікати ЗНО з визначених предметів Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму бакалавра
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	до липня 2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ddpu.drohobych.net
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення якісної підготовки кваліфікованих, конкурентноздатних спеціалістів у галузі біології на основі поєднання передових освітніх біологічних технологій з науково-практичною діяльністю	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 09 Біологія. Спеціальність – 091 Біологія
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт вивчення:</i> структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних</p>

	<p>рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> методи лабораторних та польових біологічних досліджень, статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра має як фундаментальний, так і прикладний характер. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері біології та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни, включені у програму, орієнтовані на актуальні напрямки, у рамках яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма ґрунтується на загальнонаукових результатах, орієнтує на актуальність спеціалізації, у рамках якої можлива професійна та наукова кар'єра біолога. <i>Ключові слова:</i> вища освіта, бакалавр, біологія, біохімія, генетика і цитологія, фізіологія людини і тварин, ботаніка, зоологія і екологія тварин, біотехнологія
Особливості програми	Програма дає можливість отримання подвійного диплому в рамках діючих угод про співпрацю університету з зарубіжними освітніми закладами
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Професійні види робіт (за ДК 003: 2010)</i> 32 Фахівець в галузі біології, агрономії та медицини 321 Фахівці в галузі біології та агрономії 3211 Лаборанти в галузі біологічних досліджень
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти «магістр» та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (методи лабораторних та польових досліджень, методи статистичної обробки експериментальних даних, використання інформаційних та комунікаційних технологій.). Викладання проводиться у вигляді: лекційних (у т.ч. мультимедійних, інтерактивних), семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, <i>e-Learning</i> (навчання за допомогою Інтернету і

	мультимедійних технологій) за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова проектна робота, дистанційне навчання.
Оцінювання	Письмові та усні экзамени, презентації, захист звітів з навчальних практик, лабораторних робіт, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний екзамен
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК11. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук на межі предметних галузей.</p> <p>СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.</p> <p>СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального</p>

	<p>природокористування.</p> <p>СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.</p> <p>СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПР01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.</p> <p>ПР02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.</p> <p>ПР03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.</p> <p>ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПР06. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.</p> <p>ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.</p> <p>ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p>ПР09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.</p> <p>ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>ПР11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.</p> <p>ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних</p>
--	---

	<p>процесах.</p> <p>ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.</p> <p>ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.</p> <p>ПР16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.</p> <p>ПР17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.</p> <p>ПР18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.</p> <p>ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.</p> <p>ПР20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.</p> <p>ПР21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.</p> <p>ПР22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПР23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.</p> <p>ПР24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.</p> <p>ПР25. Вияв екологічної грамотності і використання базових біологічних знань у процесі формування екологічної свідомості, мислення, культури</p> <p>ПР25. Володіння засобами самостійного методично-правильного використання методів фізичного виховання та зміцнення здоров'я для забезпечення повноцінної соціальної та професійної діяльності</p> <p>ПР26. Розуміти та аналізувати світоглядні, соціально й особистісно значущі проблеми і процеси, які відбуваються в суспільстві</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації освітньої програми залучений професорсько-викладацький склад кафедр біології та хімії й анатомії фізіології та валеології, екології та географії біолого-природничого факультету. До викладання окремих

		<p>дисциплін відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад кафедр мовної та міжкультурної комунікації, української мови, філософії імені професора Валерія Григоровича Скотного, історії України, технологічної та професійної освіти, математики, фізики, фізичного виховання, інформатики та інформаційних систем, загальної педагогіки та дошкільної освіти, психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.</p> <p>Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напряму програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення		<i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення		<p>Студенти можуть використовувати бібліотеку та бібліотечні пункти при структурних підрозділах університету. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету, мають можливість доступу до науко-метричних баз даних Scopus та Web of Science.</p> <p>Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, посібники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні рекомендації до виконання практичних, семінарських занять, індивідуальних завдань, лабораторних, курсових і магістерських робіт тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.</p>
9 – Академічна мобільність		
Національна мобільність	кредитна	На основі двосторонніх угод між Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка та університетами України
Міжнародна мобільність	кредитна	На основі двосторонніх угод між Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка та університетами країн-партнерів. Стажування у рамках міжнародної програми Erasmus+ (Інститут прикладних наук VIVES)

	Програма «Подвійний диплом» Полонійна Академія в Ченстохові за спеціальністю «Біотехнологія»
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється за умови володіння ними мовою навчання на рівні, достатньому для засвоєння навчального матеріалу, та за умови успішного проходження вступних випробувань

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
ОК 1	Історія української державності	3	залік
ОК 2	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 3	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
ОК 4	Філософія	3	екзамен
ОК 5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК 6	Основи вищої математики	3	залік
ОК 7	Фізика	4	залік
ОК 8	Педагогіка	4	екзамен
ОК 9	Психологія	4	залік
ОК 10	Іноземна мова	6	залік, екзамен
ОК 11	Фізичне виховання	5	залік
ОК 12	Анатомія людини	5	екзамен
ОК13	Фізіологія людини і тварин	6	екзамен
ОК 14	Фізіологія рослин	5	екзамен
ОК 15	Цитологія з основами гістології	5	екзамен
ОК 16	Біологія індивідуального розвитку	3	залік
ОК 17	Імунологія	3	екзамен
ОК 18	Історія біології	3	залік
ОК 19	Молекулярна біологія	3	екзамен
ОК 20	Екологія та раціональне використання ресурсів	4	екзамен
ОК 21	Біотехнологія	3	екзамен
ОК 22	Теорія еволюції	5	екзамен
ОК 23	Курсова робота з біологічних дисциплін (ботаніки, зоології, анатомії людини, фізіології людини і тварин, фізіології рослин, цитології та основ гістології, біохімії, генетики та основ селекції, мікробіології та основ вірусології)	5	екзамен
ОК 24	Основи наукових досліджень в біології	3	залік
ОК 25	Фізико-хімічні методи дослідження	3	залік
ОК 26	Аналітична хімія	4	залік
ОК 27	Неорганічна хімія	8	екзамен
ОК 28	Органічна хімія	7	екзамен
ОК 29	Біологічні основи інфекційних процесів	3	залік

Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 30	Біохімія	5	залік, екзамен
ОК 31	Мікробіологія з основами вірусології	6	залік, екзамен
ОК 32	Ботаніка	9	залік, екзамен
ОК 33	Генетика з основами селекції	7	залік, екзамен
ОК 34	Зоологія	12	залік, екзамен
ОК 35	Навчальна (польова) практика	6	диф. залік,
ОК 36	Навчальна (польова) практика	3	диф. залік
ОК 37	Виробнича практика з біології	6	диф. залік
ОК 38	Виробнича (лабораторно-діагностична) практика	9	диф. залік
ОК 39	Підсумкова атестація	3	
Всього:		180	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
<i>Вибір компоненту з блоку (за наявності) (студент обирає 1 дисципліну з кожного блоку)</i>			
ВК 1	Вибіркова дисципліна з блоку 1		
ВК 1.1	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3	Залік
ВК 1.2	Біоритмологія		
ВК 2	Вибіркова дисципліна з блоку 2		
ВК 2.1	Основи домедичної допомоги	3	Залік
ВК 2.2	Основи здорового способу життя		
ВК 3	Вибіркова дисципліна з блоку 3		
ВК 3.1	Мікологія	3	Залік
ВК 3.2	Грунтова зоологія		
ВК 4	Вибіркова дисципліна з блоку 4		
ВК 4.1	Основи сільського господарства	4	Екзамен
ВК 4.2	Сучасні технології у рослинництві		
ВК 5	Вибіркова дисципліна з блоку 5		
ВК 5.1	Фізична і колоїдна хімія	4	Залік
ВК 5.2	Фізико-хімія поверхонь		
ВК 6	Вибіркова дисципліна з блоку 6	6	Залік
ВК 6.1	Фітопатологія		
ВК 6.2	Селекція рослин		
ВК 7	Вибіркова дисципліна з блоку 7	4	Залік
ВК 7.1	Біологія лікарських рослин		
ВК 7.2	Ботанічне ресурсознавство		
ВК 8	Вибіркова дисципліна з блоку 8	7	диф. залік
ВК 8.1	Паразитологія		
ВК 8.2	Селекція тварин		
ВК 9	Вибіркова дисципліна з блоку 9	4	Залік
ВК 9.1	Фізіологія вищої нервової діяльності		
ВК 9.2	Фізіологія і гігієна харчування		
ВК 10	Вибіркова дисципліна з блоку 10	3	Залік
ВК 10.1	Різноманітність фітобіоти України		
ВК 10.2	Прикладна ботаніка		

Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ВК 11	Вибіркова дисципліна з блоку 11	4	залік
ВК 11.1	Біофізика		
ВК 11.2	Моделювання фізичних процесів в біології		
ВК 12	Вибіркова дисципліна з блоку 12	3	Залік
ВК 12.1	Біоенергетика		
ВК 12.2	Радіобіологія		
ВК 13	Вибіркова дисципліна з блоку 13	4	Залік
ВК 13.1	Грунтознавство		
ВК 13.2	Біологія ґрунтів		
Всього:		48	
<i>Вільний вибір студента (студент обирає 1 дисципліну з кожного блоку)</i>			
ВК 14	Вибіркова дисципліна з економіко-правничого блоку	3	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна з культурологічного блоку	3	Залік
ВК 16	Вибіркова дисципліна з суспільно-політичного блоку	3	Залік
ВК 17	Вибіркова дисципліна з природничого блоку	3	Залік
Всього:		12	
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Історія української державності (3)	Інформаційно-комунікаційні технології (3)	Українська мова за професійним спрямуванням (3)		Фізіологія людини і тварин (6)	Вікова фізіологія та шкільна гігієна Біоритмологія (3)		Безпека життєдіяльності та основи охорони праці (3)
Основи вищої математики (3)		Філософія (3)	Педагогіка (4)	Фізіологія рослин (5)	Молекулярна біологія (3)	Теорія еволюції (5)	Імунологія (3)
Іноземна мова (3)	Фізика (4)	Психологія (4)	Анатомія людини (5)	Основи наукових досліджень в біології (3)	Біохімія (2)	Методика навчання біології (5)	Біотехнологія (3)
Фізичне виховання		Фізичне виховання		Біохімія (3)	Мікробіологія з основами вірусології (3)	Фізико-хімічні методи дослідження (3)	Біологічні основи інфекційних процесів (3)
Цитологія з основами гістології (5)	Іноземна мова (3)	Органічна хімія (7)	Основи сільського господарства Сучасні технології у рослинництві (4)	Мікробіологія з основами вірусології (3)	Генетика з основами селекції (4)	Генетика з основами селекції (3)	Виробнича (лабораторно-діагностична) практика (9)
Історія біології (3)	Фізичне виховання		Навчальна польова практика (3)		Виробнича практика з біології (6)	Курсова робота з біологічних дисциплін (3)	Підсумкова атестація (3)
Неорганічна хімія (8)	Аналітична хімія (4)	Зоологія (6)	Мікологія Грунтова зоологія (3)	Фізична і колоїдна хімія Фізико-хімія поверхонь (4)		Фізіологія вищої нервової діяльності Фізіологія і гігієна харчування (4)	
Ботаніка (5)	Ботаніка (4)		Екологія та раціональне використання ресурсів (4)	Різноманітність фітобіоти України Прикладна ботаніка (3)	Паразитологія Селекція тварин (6)	Біофізика Моделювання фізичних процесів в біології (4)	Біологія індивідуального розвитку Основи ембріології (3)

Зоологія
(6)

Ґрунтознавство
Біологія ґрунтів
(4)

Біологія
лікарських рослин
Ботанічне
ресурсознавство
(4)

Дисципліна з
суспільно-
політич
ного блоку
(3)

Біоенергетика
Радіобіологія
(3)

Основи домедичної
допомоги
Основи здорового
способу життя (3)

Навчальна
(польова)
практика
(6)

Дисципліна з
економіко-
правничого
блоку
(3)

Дисципліна з
культурологічного
блоку(3)

Дисципліна з
природничого
блоку (3)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену або публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства</p>
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти (ЗВО) функціонує система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу:

<http://www.ukrstat.gov.ua/>];

6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>];

Інші рекомендовані джерела

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

8. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];

9. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>];

10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

11. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf];

12. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];

13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

14. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf].

15. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/brochexp_en.pdf];

16. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];

17. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти [Режим доступу: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>];

18. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

